

**Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego
w klasach IV – VIII w Szkole Podstawowej Nr 18
w Elblągu.**

WSTĘP

Przedmiotowy system oceniania zawiera informacje o formach oceniania, obszarach oceniania oraz zakres materiału i wymagania na poszczególne stopnie (załączniki).

Celem nauczania języka polskiego w klasach IV – VIII jest kształtowanie umiejętności posługiwania się mówioną i pisaną odmianą języka, wzbudzanie dociekliwości intelektualnej, samodzielności i wyrobienie nawyku samokształcenia.

Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów.

Podstawą wystawienia oceny śródrocznej lub rocznej z przedmiotu jest poziom spełnienia wymagań edukacyjnych.

Zgodnie z zapisami w WZO każdy nauczyciel polonista na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen wynikających z realizowanego programu nauczania – umieszczonych na stronie internetowej szkoły;
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej .

Nauczyciel przed rozpoczęciem nowego działu przekazuje uczniom w formie ustnej wykaz umiejętności i wiedzy podlegających ocenianiu w bieżącej pracy. Natomiast w formie pisemnej podaje zakres materiału obowiązujący na pracach kontrolnych sprawdzających stopień opanowania wiedzy lub umiejętności z tego zakresu materiału.

I. Zestawienie aktywności uczniów podlegających ocenianiu na lekcjach języka polskiego.

1.Wypowiedzi ustne.

Uczeń:

- wypowiada się na temat rozmaitych tekstów kultury;
- redaguje w formie ustnej opowiadanie twórcze i odtwórcze;
- recytuje fragmenty prozy lub teksty poetyckie;
- umiejętnie i kulturalnie dyskutuje, stosując odpowiednie argumenty;
- bierze udział w dyskusji, przemawia, recenzuje, itp.

2. Wypowiedzi pisemne.

Uczeń:

- wykonuje pisemne prace domowe;
- pisze prace stylistyczne sprawdzające umiejętność wypowiadania się w dłuższych formach na tematy związane z lekturą, z życiem kulturalnym i środowiskiem ucznia, interpretacją tekstu literackiego / dzieła sztuki, itp.;
- redaguje krótsze i dłuższe wypowiedzi z zachowaniem określonego celu i formy;
- pisze prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, dyktanda;
- wykonuje pisemnie ćwiczenia utrwalające i sprawdzające w zeszytach przedmiotowym/ zeszytach ćwiczeń ;
- starannie prowadzi zeszyt;
- systematycznie i poprawnie uzupełnia zeszyt ćwiczeń.

3. Czytanie.

- Uczeń czyta bez przygotowania / z przygotowaniem (dotyczy zarówno rozumienia, jak i techniki czytania).

4. Nauka o języku.

Uczeń:

- zna zagadnienia z nauki o języku;
- pisze prace klasowe / sprawdziany gramatyczne/ kartkówki sprawdzające umiejętności i wiadomości z zakresu nauki o języku.

5. Aktywność na lekcjach:

- aktywnie, twórczo uczestniczy w lekcji;
- samodzielnie / w grupie pracuje na zajęciach.

6. Współpraca w grupie:

- zgodnie i twórczo pracuje w grupie (projekt edukacyjny, inscenizacja, itp.).

7. Poszukiwanie i posługiwanie się źródłami informacji:

- pracuje ze słownikiem, encyklopedią (samokształcenie);
- gromadzi materiały, korzystając z różnych źródeł informacji (w tym także z wykorzystaniem technologii IT).

8. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń:

- ✓ systematycznie i estetycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń,
 - ✓ starannie i systematycznie wykonuje notatki, pisemne ćwiczenia w tychże zeszytach,
 - ✓ wykonuje terminowo, estetycznie i poprawnie zadania domowe.
- Nauczyciel na początku roku szkolnego podaje zasady prowadzenia zeszytu przedmiotowego i wykonywania zadań w zeszytach ćwiczeń.

- Nauczyciel po uzgodnieniu z uczniami zasad i terminu sprawdzania zeszytu przedmiotowego może dokonać jego oceny.

9. Inne prace/ dodatkowa aktywność ucznia:

- projektuje, bierze udział w inscenizacjach klasowych i szkolnych;
- tworzy niewerbalne wytwory pracy - albumy, kroniki, plakaty, prezentacje multimedialne, itp.;
- prace wykonane metodą projektu (w grupie lub indywidualnie);
- wykonuje dodatkowe zadania, prace dla chętnych uczniów;
- samodzielnie prowadzi elementy lekcji;
- bierze udział w konkursach przedmiotowych, osiąga w nich sukcesy.

II. Zadawanie i ocena prac domowych

Celem zadawania i kontroli prac domowych z języka polskiego jest zainteresowanie ucznia przedmiotem, pobudzenie jego aktywności twórczej, kreatywności, podtrzymanie chęci i gotowości do nauki, kształtowanie nawyku świadomego organizowania i planowania własnego uczenia się.

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.
2. Zadając pracę domową, nauczyciel określa termin i sposób wykonania zadania; dostosowuje ją także do możliwości i umiejętności ucznia/zespołu.
3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonania pracy domowej.
4. Prace domowe mogą mieć charakter krótkich zadań związanych z przygotowaniem do kolejnej lekcji, ćwiczenia niezbędnego do utrwalenia nabytych podczas lekcji umiejętności i wiedzy, zgromadzenia materiałów oraz zredagowania dłuższych form wypowiedzi pisemnych lub recytacji. Może to być także przygotowanie wypowiedzi w formie ustnej, pracy wykonanej w grupie (np. projekt), przeczytanie tekstu literackiego, przeczytanie lektury, przygotowanie do poprawy pracy pisemnej lub dyktanda, itp.
5. Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w określonym terminie.
6. „Parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej. Takie prace nauczyciel może ocenić wybiórczo w późniejszym terminie.
7. Nieodrobienie pracy domowej zostaje odnotowane przez nauczyciela za pomocą skrótu „ NP”. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie (NP) na początku lekcji.

III. Prace klasowe / sprawdziany / kartkówki

1.Prace klasowe, sprawdziany , dyktanda, kartkówki są obowiązkowe. Prace klasowe, sprawdziany powinny być zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, a fakt ten należy odnotować w dzienniku lekcyjnym.

2. Praca klasowa zostaje zaplanowana na co najmniej godzinę lekcyjną z działu lub po omówieniu lektury, a sprawdzian obejmuje część działu (3-5 lekcji) i trwa nie dłużej niż 25 minut.
 3. Nauczyciel ma prawo do stosowania niezapowiedzianej lub zapowiedzianej kartkówki zamiast ustnej formy wypowiedzi.
 4. Kartkówka obejmuje zagadnienia z maksymalnie trzech ostatnich jednostek lekcyjnych i trwa nie dłużej niż 15 minut.
 5. Czas sprawdzania i przedstawienia uczniom wyników z prac klasowych i sprawdzianów **nie powinien przekroczyć 14 dni roboczych**, natomiast na sprawdzenie **kartkówki nauczyciel ma 7 dni roboczych**. Dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych - o czas nieobecności nauczyciela oraz w okresach świąt, ferii.
 6. Nauczyciel podaje zakres materiału obowiązujący na pracy klasowej, sprawdzianie, dyktandzie / sprawdzianie ortograficznym. Uczeń ma obowiązek zanotować go w zeszyte.
 7. Uczeń ma obowiązek napisać zaległe: pracę klasową/sprawdziany/ dyktanda/ sprawdziany ortograficzne w terminie dwóch tygodni od powrotu do szkoły *. W indywidualnych przypadkach nauczyciel może wyznaczyć inny niż ustalony wcześniej termin/ terminy i formę zaliczenia. Jeśli jednak uczeń nie stawia się na ustalony termin / ustalone terminy zaliczenia z przyczyn nieuzasadnionych, wówczas otrzymuje do wykonania test kontrolny zaraz po powrocie do szkoły.
- * Podczas nauczania hybrydowego lub nauczania zdalnego za brak wysłanych w terminie ustalonym przez nauczyciela zadań, prac, projektów lub innych wytworów pracy ucznia podlegających ocenie, uczeń otrzymuje do dziennika elektronicznego wpis BZ (brak zadania). W ustalonym dodatkowo terminie (tj. nie dłużej niż w ciągu 1 tygodnia) uczeń powinien zaliczyć zaległości. Jeśli ich nie uzupełni, wówczas otrzymuje punkty ujemne zgodnie z zapisem w Zasadach Oceniania Zachowania (- 5 punktów).
8. Ściąganie (niesamodzielna praca ucznia) lub komunikowanie się podczas sprawdzianów, prac klasowych, itd. powoduje odnotowanie tego faktu w dzienniku lekcyjnym w zakresie zachowania podczas zajęć , tj. otrzymuje punkty ujemne, co reguluje Punktowy Regulamin Oceniania Zachowania. Ponadto uczeń traci możliwość kontynuowania pracy z zadaniami, a ocenie podlega tylko ta część zadań, którą uczeń wykonał. Jeśli uczeń notorycznie łamie zasady samodzielnej pracy podczas pracy klasowej, nauczyciel może przygotować ustną formę poprawy sprawdzianu/pracy klasowej.
 9. Takie zasady stosuje się także w sytuacji, gdy uczeń łamie prawo do ochrony dóbr intelektualnych, tj. kopiuje w części lub w całości pracę innego autora

i przedstawia ją jako własną (plagiat). Wówczas uczeń otrzymuje punkty ujemne, co reguluje Punktowy Regulamin Oceniania Zachowania. Ma także obowiązek ponownie zaliczyć tę pracę, a nauczyciel wyznacza dodatkowy termin jej dostarczenia.

10. Uczeń ma obowiązek przestrzegać zasad ortograficznych, językowych i interpunkcyjnych we wszystkich pracach klasowych, sprawdzianach (także gramatycznych) , kartkówkach, pracach domowych i dodatkowych zadaniach pisemnych.
11. Jeżeli termin pracy klasowej, sprawdzianu czy kartkówki, a także innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nie został dotrzymany z przyczyn niezależnych od uczniów (np. z powodu nieobecności nauczyciela), nauczyciel wyznacza go ponownie.
12. Zgodnie z ogólnymi zasadami WZO w ciągu tygodnia mogą być przeprowadzone:
 - 2 prace klasowe lub sprawdziany w klasach IV-VI,
 - 3 prace klasowe lub sprawdziany w klasach VII-VIII,

przy czym w ciągu jednego dnia może odbyć się tylko jeden sprawdzian lub praca klasowa.

13. Zespół WDN języka polskiego ustala następujące zapisy dotyczące stosowania oceny wspierającego ucznia z zachowaniem przede wszystkim charakteru motywującego wraz z przekazywaniem podczas różnych form oceniania informacji zwrotnej zawierającej następujące elementy:
 - a. wyszczególnienie i ocenienie dobrych elementów pracy ucznia;
 - b. odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności;
 - c. przekazanie uczniowi wskazówek , w jaki sposób powinien poprawić pracę;
 - d. wskazanie uczniowi sposobu, w jaki powinien pracować dalej.

W odniesieniu do powyższych zaleceń w testach sprawdzających całościowo określoną partię materiału (słownictwo, gramatyka, funkcje językowe) ustala się następujące zapisy:

- a. odnotowanie dobrych elementów w pracy ucznia na marginesie lub końcu pracy w formie notatki, np. dobra znajomość zasad interpunkcyjnych , poprawna konstrukcja tekstu, itp.;

b. odnotowanie uwag na temat braków w wiadomościach i umiejętnościach, np. mały zasób słownictwa, brak akapitów, niepoprawna narracja itd. na marginesie lub końcu pracy;

c. ustalenie wraz z uczniami na początku roku szkolnego zasad poprawy sprawdzianów i prac klasowych; ponadto w formie ustnej podawana będzie całej klasie i indywidualnie uczniom informacja o mocnych i słabych stronach;

d. odnotowanie w pracy klasowej czy sprawdzianie lub przekazanie ustnie wskazówek dotyczących dalszej pracy ucznia, metod pracy służących wyeliminowaniu w przyszłości błędów, słabych stron pracy ucznia, np. powtarzaj systematycznie zasady ortograficzne, itp.

Ponadto ustala się, że podczas indywidualnej analizy pracy ucznia i jej ustnego omówienia należy obowiązkowo uzasadnić ocenę z pracy z wykorzystaniem:

a. adnotacji o mocnych i słabych jej stronach;

b. oceniania w oparciu o system procentowy (np. kartkówki, prace klasowe z działu, prace klasowe literackie,)

c. oceniania holistycznego (np. przy dłuższych formach wypowiedzi pisemnej, np. opis, opowiadanie, kartka z pamiętnika).

Ustalamy również, że uczeń podczas poprawy swojej pracy i analizy błędów, otrzymuje ją do wglądu podczas lekcji. Szczegółowe zasady poprawy prac pisemnych podawane są do wiadomości uczniów na początku roku szkolnego.

IV. Zasady poprawy pracy literackiej.

1. Błędy ortograficzne – (zapis na marginesie **ort.** lub **o.**)

- a) wyraz z błędem ortograficznym zapisz poprawnie,
- b) zaznacz na kolorowo lub podkreśl trudność ortograficzną,
- c) podaj zasadę (jeśli to możliwe) lub zapisz „do zapamiętania”, np. róża – **ó** niewymienne, **ż** niewymienne.

2. Błędy językowe – (zapis na marginesie: **jęż.**, **powt.** , **szyk**)

- napisz zdanie, poprawiając zaznaczone błędy.

3. Błędy interpunkcyjne –(zapis na marginesie **int.** lub **i.**)

- a) przepisz zdanie i na kolorowo zaznacz znak interpunkcyjny,
 - b) jeśli znasz zasadę, podaj ją,
- np. Padał deszcz, więc zostaliśmy w domu. (przecinek przed spójnikiem *więc*).

4. Brak części pracy, np. wstępu, zakończenia, formuły pożegnalnej, danych adresata itp.

- ułóż brakującą część pracy.

5. Brak akapitów – zapis „akapit”, / brak akapitu”

- przepisź zdanie, które powinno rozpocząć się od akapitu, np. we wstępie, rozwinięciu czy zakończeniu;
- zredaguj brakujący fragment tekstu z zachowaniem zasad akapitowania i spójności tekstu.

V. Skala procentowa oceny prac klasowych/testów/sprawdzianów/kartkówek.

Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

poniżej 25% - niedostateczny (ndst);

26% - 29% - niedostateczny + (ndst+);

30% - 35% - dopuszczający - (dop-);

36% - 43% - dopuszczający (dop);

44% - 49% - dopuszczający + (dop+);

50% - 53% - dostateczny - (dst-);

54% - 63% - dostateczny (dst);

64% - 69% - dostateczny + (dst+);

70% - 73% - dobry - (db-);

74% - 80% - dobry (db);

81% - 84% - dobry + (db+);

85% - 87% - bardzo dobry- (bdb-);

88% - 91% - bardzo dobry (bdb);

92% - 94% - bardzo dobry + (bdb+);

95% - celujący- (cel-);

96% - 100% - celujący (cel).

Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę na podstawie uzyskanej przez ucznia punktacji procentu punktów w formie ustnej.

VI. Zasady poprawiania ocen.

1. Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej i sprawdzianu, a z innych form oceny wiedzy i umiejętności za zgodą nauczyciela. Poprawa oceny odbywa się w terminie do dwóch tygodni od jej otrzymania. W szczególnym przypadku (np. dłuższa choroba) termin zaliczenia pracy kontrolnej lub jej poprawy może zostać przedłużony przez nauczyciela.

2. Kryteria oceny za poprawianą pracę są takie same jak za pracę pierwotną. Zakres materiału na poprawie jest taki sam jak na pierwotnym sprawdzianie/pracy klasowej.

3. Jeżeli podczas poprawiania oceny uczeń nie wykaże się wyższym stopniem opanowania wiedzy i umiejętności, wówczas także otrzymuje drugą ocenę , np. 3/2.
4. Jeśli uczeń wykaże się wyższym stopniem opanowania materiału, obok oceny poprawianej wstawiona zostaje ocena poprawiona (1/4).
5. W obu sytuacjach przy wystawianiu oceny śródrocznej/rocznej nauczyciel uwzględnia wyższą ocenę.

VII. Lektury i inne teksty literackie

1. **Uczeń ma obowiązek** przeczytać w wyznaczonym terminie lektury obowiązkowe i uzupełniające oraz teksty zadane do samodzielnego czytania (np. z podręcznika). Dopuszcza się zapoznanie się z treścią lektury w formie audiobooka.
2. Ze znajomości treści lektury i pracy z tekstem literackim w różnej formie uczeń otrzymuje ocenę (za wypowiedź ustną, kartkówkę, literacką pracę klasową, test ze znajomości treści utworu lub niewerbalne wytwory pracy).

VIII. Przygotowanie do zajęć

1. Na każdej lekcji uczeń powinien posiadać zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń. Ewentualne braki należy zgłaszać nauczycielowi na początku lekcji. Jeśli uczeń nie posiada na lekcji zeszytu ćwiczeń, zobowiązany jest do wykonywania zadań w zeszycie przedmiotowym.
2. Brak pracy domowej, zeszytu przedmiotowego/zeszytu ćwiczeń, w którym uczeń powinien wykonać zadanie domowe, równoznaczne jest z otrzymaniem przez niego wpisu w dzienniku elektronicznym (BZ) i punktów ujemnych (-5), co wynika z Punktowego Systemu Oceniania Zachowania.
3. Zeszyt przedmiotowy powinien być podpisany i prowadzony estetycznie. Obowiązują marginesy, numery lekcji, daty, tematy , ważniejsze informacje – notatki. Za estetykę zeszytu, wybrane prace domowe i notatki sporządzone samodzielnie uczeń może otrzymać ocenę.
4. W przypadku krótkiej nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnienia braków w ciągu 3 dni. Jeśli natomiast jest to dłuższa nieobecność (7 dni i więcej) , wówczas uczeń ma 7 dni na uzupełnienie notatek i wykonanie zaległych prac domowych.
5. Jednodniowa nieobecność nie zwalnia ucznia z obowiązku uzupełnienia zaległości i przygotowania się do zajęć (w przypadku sytuacji losowych nauczyciel indywidualnie rozstrzyga tę sytuację).

6. Trzy razy w półroczu uczeń może zgłosić na początku lekcji nieprzygotowanie do zajęć (nie dotyczy to jednak zapowiedzianych sprawdzianów, prac klasowych, kartkówek, recytacji, dłuższych prac pisemnych wymagających wcześniejszego przygotowania się do pracy, długoterminowych prac domowych, prezentacji/referatów, projektów, lekcji powtórzeniowych i terminów opracowania lektur). **Uczeń zgłasza nieprzygotowanie (np) na początku lekcji. ***

7. Każde kolejne nieprzygotowanie będzie miało wpływ na ocenę śródroczną i roczną.

8. Nieprzygotowanie do lekcji zaznaczamy w dzienniku lekcyjnym symbolem „NP”. Przez nieprzygotowanie rozumiemy także brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi ustnej.

*Jeżeli uczeń na początku lekcji nie zgłosi braku zadania, nieprzygotowania do zajęć, a zostanie zauważony jego brak w trakcie zajęć, wówczas otrzymuje punkty ujemne (-5), co wynika z Punktowego Systemu Oceniania Zachowania.

IX. Dyktanda/ sprawdziany ortograficzne.

1. Odbywają się po utwaleniu danej zasady ortograficznej lub interpunkcyjnej.
2. Błędem ortograficznym obniżającym ocenę jest niepoprawna pisownia wyrazów łamiąca zasady ortograficzne (pisownia wyrazów z: ż rz, h, ch, u, ó, *nie* z częściami mowy, wielkie i małe litery, pisownia przyimków złożonych, itd.).
3. Błędem interpunkcyjnym jest niepoprawne zastosowanie znaku interpunkcyjnego lub jego brak.
4. Sprawdzian ortograficzny obejmuje zadanie ze znajomości zasady / zasad ortograficznych oraz zadanie sprawdzające znajomość tychże zasad (tekst pisany z pamięci lub tekst z lukami). Przy ocenie sprawdzianu obowiązuje zasada punktowego oceniania.

Kryteria oceny dyktand:

- praca bezbłędna / 1 błąd – celujący
- 2 błędy ortograficzne – bardzo dobry
- 3-4 błędy – dobry
- 5-6 błędów – dostateczny
- 7-8 błędów – dopuszczający
- 9 i więcej błędów – niedostateczny

Stosowanie przy ocenach „+” lub „-” wiąże się z kategorią błędów (I lub II stopnia)

Kryteria oceny dyktand dla uczniów przebadanych w PPP,
z zaleceniem łagodniejszego oceniania:

praca bezbłędna / 1-2 błędy – celujący
3-4 błędy ortograficzne – bardzo dobry
5-6 błędów ortograficznych – dobry
7-8 błędów ortograficznych- dostateczny
9-10 błędów ortograficznych – dopuszczający
11 i więcej – niedostateczny

5. Jeśli ocena jest niższa niż dobra, uczeń ma prawo nie wyrazić zgody na wstawienie jej do dziennika. Wówczas nauczyciel wpisuje w okienko (tak jak w przypadku uczniów z dysleksją i dysortografią) ilość popełnionych przez ucznia błędów.

X. Zasady poprawiania dyktand

Wszyscy uczniowie poprawiają błędy ortograficzne i interpunkcyjne:

- błędy ortograficzne – ułożenie zdań z wyrazami, w których pojawiły się błędy/ przepisane wyrazów poprawnie i podanie zastosowanej w nim zasady w celu jej zapamiętania,
- błędy interpunkcyjne – przepisane zdania/zdań, w których pojawiły się błędy interpunkcyjne/ przypomnienie zasad interpunkcyjnych (np. kiedy stawiamy przecinki).

Nauczyciel może zlecić uczniowi przepisanie poprawnie fragmentu lub całości dyktanda.

XI. Praca / aktywność na lekcji.

1. Ocenie podlega praca i wypowiedź ucznia w klasie, udział w realizacji zadań zaproponowanych przez nauczyciela w czasie lekcji, częste zgłaszanie się na zajęciach i udzielanie poprawnych odpowiedzi.

W związku z powyższym dopuszcza się dodatkowo stosowanie:

- plusów (+) za aktywność, pracę na lekcji, za wykonanie mniej obszernych zadań na lekcji lub w domu;
- minusów (-) za niewłaściwe wykonanie zadania lub niepoprawne i cząstkowe odpowiedzi.

2. Nauczyciel podlicza zdobyte plusy, tzn. 6 plusów daje ocenę celującą, pięć plusów – ocenę bardzo dobrą, cztery plusy – dobrą. Jeśli uczeń nie wyrazi takiej woli, nie może zostać mu wpisana za aktywność ocena niższa niż celująca.

3. Jeśli natomiast uczeń uzyska sześć „-”, skutkuje to uzyskaniem przez niego oceny niedostatecznej.

XII. Ogólne kryteria oceny pracy pisemnej.

I. Treść:

- zrozumienie tematu;
- realizacja tematu (w tym znajomość treści tekstów literackich);
- znajomość opisywanych zagadnień;
- pomysłowość, oryginalność pracy;
- wyrażanie opinii, umiejętność puentowania.

II. Kompozycja:

- sposób prezentacji- porządkowanie informacji ;
- konstrukcja pracy i jej forma graficzna- trójdzielność pracy i odpowiednie proporcje części pracy.

III. Styl:

- pisze logicznie, jasno;
- zachowuje jedność konwencji stylistycznej ;
- stosuje wyrażenia i zwrotu charakterystyczne dla danej formy wypowiedzi.

IV. Język :

- posługuje się poznanymi zasadami językowymi;
- stosuje i dobiera bogate słownictwo;
- posługuje się różnorodnymi konstrukcjami składniowymi.

V. Zapis:

- posługuje się poznanymi zasadami ortograficznymi;
- pisze zgodnie z poznanymi zasadami interpunkcyjnymi;
- umiejętnie stosuje akapity;
- pisze starannie, czytelnie.

1. Za realizację powyższych kryteriów uczeń zdobywa punkty, które zostają przeliczone na ocenę zgodnie z zasadami procentowego przeliczania punktów na poszczególne oceny.

2. W stosowaniu zasad ortograficznych , interpunkcyjnych i językowych dopuszcza się ustaloną wcześniej przez nauczyciela ilość możliwych do popełnienia błędów, która nie obniża oceny.

3. Uczniowie z opinią/orzeczeniem PPP oceniani są zgodnie z zasadami przedstawionymi w „Kryteriach pracy i oceniania dzieci dyslektycznych, z ryzykiem dysleksji lub innymi specyficznymi trudnościami w uczeniu się”.

4. Zasady oceniania wypracowań o charakterze argumentacyjnym i twórczym

1. Realizacja tematu wypowiedzi- 2p- 0p.
2. Elementy retoryczne dla wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym/ elementy twórcze dla wypowiedzi o charakterze twórczym- 5p-0p.
3. Kompetencje literackie i kulturowe- 2p.-0p.
4. Kompozycja tekstu- 2p.-0p.
5. Styl- 2p.-0p.

6 Język-

Zakres środków językowych	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3-4 błędy językowe	5-6 błędów językowych	7-9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo • umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu 	4 p.	3p.	2p.	1p.	0p.
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu	3p.	2p.	1p.	0p.	0p.
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu	2p.	1p.	0p.	1p.	0p.

7. Ortografia- 2p.- nie więcej niż 1 bł. ortograficzny

1p.- 2-3 bł. ortograficznych

0p.- 4 i więcej błędów ortograficznych.

8 Interpunkcja- 1p- nie więcej niż 5 bł. interpunkcyjnych.

0p. – 6 i więcej bł. interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe:

1. Wypowiedź w całości nie na temat oceniana jest na 0 p.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź otrzymuje 0p.
3. Jeżeli wypowiedź nie spełnia kryterium objętości, praca oceniana jest tylko w kryteriach: 1.,2.,3.W pozostałych kryteriach oceniana jest na 0p.
4. Jeżeli wypowiedź napisana jest wg nauczyciela niesamodzielnie, stosuje się procedury przedstawione w punkcie III.8 .

XIII. Kryteria oceny wypowiedzi ustnych.

- a. wypowiedź (np. opowiadanie, ustne streszczenie) wiąże się z zadaniem tematem,
- b. rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia,
- c. spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi,
- d. płynność opowiadania ,
- e. przestrzeganie poprawności językowej (składniowej, leksykalnej, frazeologicznej),
- f. modulacja głosu (uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie, itp.)

XIV. Praca w grupie.

Ocenę za pracę w grupie otrzymuje cały zespół, przy czym oceny mogą być zróżnicowane w obrębie grupy w zależności od stopnia realizacji następujących umiejętności:

- a. planowanie i organizacja pracy grupowej,
- b. efektywne współdziałanie, zaangażowanie,
- c. wywiązywanie się z powierzonych ról,
- d. rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.

XV. Technika czytania/ recytacja.

Ocenie podlega:

- odpowiednie tempo czytania/ recytacji,
- stosowanie się do znaków interpunkcyjnych,
- dykcja – wyrazistość mówienia *,
- intonacja, modulacja głosu,
- poprawne odtwarzanie zapisu tekstu – brak pomyłek, przejęzyczeń, zniekształceń brzmienia,
- wartość artystyczna (przy recytacji).

* wada wymowy ucznia nie wpływa na ocenę tego elementu wypowiedzi ustnej.

Uwaga: w przypadku uczniów z zaleceniami poradni PP należy wskazać fragment tekstu, który uczeń powinien przygotować do czytania na głos.

XVI. Kryteria pracy i oceniania dzieci dyslektycznych, z ryzykiem dysleksji lub innymi specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

1. W przypadku uczniów dyslektycznych nauczyciel ma na uwadze przede wszystkim usprawnienie systemu językowego.
2. Staramy się nie oceniać głośnego czytania ucznia przy całej klasie; umiejętność tę w miarę potrzeb sprawdzamy indywidualnie.

3. Uczniowie są zobowiązani do zapoznania się z treścią lektury szkolnej (formę poznania treści ustala nauczyciel- dopuszcza się słuchanie audiobooków).
4. Staramy się w miarę możliwości kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie czytanych przez ucznia poleceń.
5. Ze względu na wolne tempo czytania lub pisania wydłużamy czas pracy dziecka.
6. Często stosujemy sprawdzanie wiadomości, ograniczając się do krótkich partii materiału i/lub wyboru tychże zadań, które bezpośrednio wiążą się z realizacją podstawy programowej. Egzekwowanie mniejszej partii materiału odbywa się z zachowaniem prawa do oceny celującej,
7. W ocenie prac pisemnych uczniów z orzeczoną dysleksją będą uwzględniane wartości merytoryczne, rozumiane jako: stopień opanowania umiejętności lub wiedzy i sposób jej przekazania (zrozumienie tematu, znajomość opisywanych zagadnień, kompozycja, komunikatywność – mimo błędów językowych, zamykanie myśli w granicach zdania – nie ma potoku składniowego, wypowiedź logicznie uporządkowana mimo błędów ortograficznych, graficznych i interpunkcyjnych).
8. Uczniowie ci są też zobowiązani do rozpoczynania wypowiedzi wielką literą i kończenia ich znakami interpunkcyjnymi, takimi jak: kropka, wykrzyknik, znak zapytania, wielokropek. Obowiązuje ich też pisanie imion i nazwisk wielką literą.
9. Formy sprawdzenia i oceniania postępów w zakresie ortografii mają charakter: dyktand z komentarzem, okienkiem ortograficznym, pisania z pamięci i innych ćwiczeń ortograficznych. Zakres sprawdzianu ortograficznego powinien obejmować jeden rodzaj trudności ortograficznej.
10. W miarę możliwości zapewniamy uczniowi miejsce w pierwszych rzędach.
11. Akceptujemy pismo drukowane i pisanie dłuższych prac pisemnych z wykorzystaniem komputera. W zeszytach przedmiotowych nie oceniamy estetyki pisma.
12. W przypadku prac nieczytelnych uczeń powinien głośno je odczytać.
13. Uczeń oraz rodzic dziecka dyslektycznego powinni systematycznie i rzetelnie pracować w kierunku pokonywania trudności szkolnych.
14. Ocena śródroczna / roczna uzależniona będzie od postępów w nauce, od zaangażowania i systematyczności w pracy.

XVII. Kryteria pracy i zasady oceniania uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

1. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne (niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania) do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.

2. W przypadku ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim nauczyciel skupia się na dalszym rozwijaniu sprawności językowych, w tym kształtowaniu złożonych struktur gramatycznych oraz budowaniu dłuższych wypowiedzi powiązanych w logiczną całość.

3. Dostosowuje się formy i metody pracy z zastosowaniem ułatwień: odpowiednim doбором tekstów, ograniczeniem pojęć koniecznych do zapamiętania na rzecz ich zastosowania, praktyczny walor wypowiedzi pisemnych, modyfikacja tematyki wypowiedzi ustnych (plan wypowiedzi, wizualizacja).

4. Ocenę z przedmiotu ustala nauczyciel prowadzący. Podstawą oceniania jest położenie akcentu na ocenę wkładu pracy i zaangażowania, a nie poziom wiadomości czy umiejętności.

XVIII. Zasady oceniania uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim:

1. ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował treści zawarte w wymaganiach podstawowych dla danego poziomu edukacyjnego,
2. ocenę bardzo dobrą lub celującą uczeń otrzymuje, gdy opanuje treści wykraczające poza poziom podstawowy,
3. jeżeli poziom wiedzy ucznia jest niższy niż podstawowy, otrzymuje on ocenę dostateczną lub dopuszczającą (w zależności od zakresu niedostatków w osiągnięciach ucznia),
4. jeżeli uczeń wykazuje problemy w opanowaniu wymagań podstawowych, ale posiada minimum wiedzy i umiejętności dla danego poziomu edukacji i stara się uczestniczyć w procesie nauczania, to zasługuje na ocenę dostateczną,
5. uczniowi, który wykazuje fragmentaryczną wiedzę i niski poziom umiejętności, wystawia się ocenę dopuszczającą,
6. ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania. Nie jest w stanie wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela.

XIX. Uwagi końcowe

1. Uczeń, który uzyskał tytuł laureata konkursu języka polskiego przeprowadzonego przez Kuratora Oświaty, otrzymuje ocenę celującą z języka polskiego na koniec roku szkolnego.

Uczniowi, który uzyskał tytuł finalisty tegoż konkursu, nauczyciel może wystawić wyższą niż przewidywana ocenę roczną.

2. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia i wkład pracy własnej.

3. Odmowa pisania sprawdzianu lub pracy klasowej z przyczyn innych niż losowe jest równoznaczna z zastosowaniem zasad Punktowego Systemu Oceniania Zachowania, czyli uzyskaniem przez ucznia punktów ujemnych.

4. Jeśli uczeń nie stawia się na umówiony termin zaliczenia sprawdzianu/ pracy klasowej z przyczyn nieuzasadnionych, wówczas otrzymuje do wykonania sprawdzian/arkusz pracy klasowej zaraz po powrocie do szkoły.

5. We wszystkich pracach pisemnych podlegających ocenie zakazuje się stosowania ołówka, korektora i zmazywalnego długopisu.

6. Podczas oceniania ucznia obowiązuje zasada częstotliwości i rytmiczności - uczeń oceniany jest na bieżąco i rytmicznie, co oznacza, że ocena śródroczna/roczna jest wystawiana na podstawie ocen bieżących, a nie jest ich średnią arytmetyczną.

7. W procesie oceniania dopuszcza się stosowanie dodatkowych skrótów w dzienniku lekcyjnym:

- 1) np – uczeń nieprzygotowany;
- 2) bz – brak zadania;
- 3) nz - nie zaliczył;
- 4) zl - zaliczył;
- 5) zw – zwolniony;
- 6) nb – nieobecny

8. Nie ocenia się ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole (więcej niż tydzień). Otrzymuje on wówczas 3 dni na nadrobienie zaległości (ma prawo do bycia nieocenanym w tym czasie).

9. Krótka jednodniowa nieobecność nie zwalnia ucznia z obowiązku przygotowania się do lekcji i odrobienia pracy domowej (chyba że zostanie przedstawione uzasadnienie zaistniałej sytuacji , np. sytuacja losowa).

10. Uczeń ma prawo do każdej pozytywnej oceny rocznej uwzględniającej jego wkład pracy i postępy.

11. Oceny z prac klasowych, sprawdzianów/ testów i samodzielnej pracy ucznia mają największy wpływ na ocenę śródroczną/ roczną.

12. Uczeń może ubiegać się o ustalenie wyższej niż przewidywana oceny śródrocznej / rocznej . Czynnikiem wpływającym na podwyższenie tejże oceny może być poprawienie przez ucznia na wyższą niż pierwotna ocenę z prac klasowych/sprawdzianów (dotyczy to prac klasowych/sprawdzianów wcześniej niepoprawionych przez ucznia) lub ich zaliczenie w sytuacji, gdy był nieobecny.

13. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne, tj. literackie prace klasowe, wypracowania, dyktanda, sprawdziany gramatyczne i ortograficzne mogą być

oddawane uczniom do domu. Nie dotyczy to jednak prac klasowych z działu w formie testu, prac klasowych sprawdzających umiejętność czytania ze zrozumieniem.

14. Rodzice ucznia/prawni opiekunowie mają prawo zapoznać się z tymi pracami podczas zebrań z rodzicami lub indywidualnych spotkań (konsultacji) z nauczycielem języka polskiego.

15. Nauczyciel informuje uczniów i ich rodziców o zasadach zwrotu udostępnianych do domu kontrolnych prac pisemnych.

16. Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzane umiejętności, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy. Na zakończenie lekcji uczeń ma prawo do wniesienia prośby o wpisanie uzasadnienia w zeszyte szkolnym. Nauczyciel realizuje prośbę ucznia najpóźniej w terminie dwóch dni od daty jej skierowania.

17. Oceny z pisemnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia uzasadniane są ustnie, a dodatkowo jedną dowolnie wybraną przez nauczyciela pracą klasową w półroczu uzasadniana będzie pisemnie w formie recenzji zawierającej mocne i słabe strony pracy ucznia oraz zalecenia do dalszej pracy.

18. Nauczyciel zapoznaje ucznia z projektem oceny śródrocznej/rocznej miesiąc przed radą klasyfikacyjną. Na tym etapie uczeń ma jeszcze prawo ubiegać się o wyższą ocenę. Natomiast traci je, gdy ocena zostanie wystawiona przez nauczyciela z zachowaniem obowiązujących procedur.

19. Rodzice ucznia mają prawo wnioskować o podwyższenie oceny śródrocznej/rocznej jeśli zostały złamane procedury oceniania. Szczegółowe warunki pozytywnego rozpatrzenia wniosku określa Statut Szkoły. Warunki, kryteria i formy poprawy oceny reguluje Statut Szkoły.

20. Pozostałe kwestie, które nie zostały ujęte w Przedmiotowych Zasadach Oceniania z języka polskiego, będą rozstrzygane przez nauczycieli zgodnie z wytycznymi *Ustawy o systemie oświaty* i aktualnymi rozporządzeniami regulującymi kwestie oceniania i zasadami ujętymi w Wewnątrzszkolnych Zasadach Oceniania.

Zespół nauczycieli języka polskiego w składzie:

Agnieszka Michalska
Iwona Staszyńska
Anna Rusińska
Bożena Pruszek
Małgorzata Kowalska